

Vysoká škola Cevro Institut

Svěřenský fond jako mezigenerační nástroj převodu majetku

Dominik Bálint

Bakalářská práce

Praha 2019

Svěřenský fond jako nástroj transferu majetku mezi generacemi

Dominik Bálint 01.12.2019

Katedra veřejného práva

Studijní program: Veřejné právo Studijní obor: Právo v obchodních vztazích Jméno vedoucího diplomové práce: Mgr. Ing. Střeleček Tomáš LL.M.

Čestné prohlášení
Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně, uvedl v ní všechny použité prameny a zdroje, které jsou uvedeny v seznamu použité literatury, a v textu řádně vyznačil jejich použití.
V Praze dne April 4, 2020
Dominik Dannt

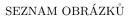
Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval svému vedoucímu práce panu Mgr. Ing. Střeleček Tomáš LL.M. za podporu, trpělivost, spolupráci, podněty ke zlepšení a také za čas, který mi věnoval při vedení práce.

Obsah

1	Sezi	nam použitých zkratek	1				
2	$\acute{\mathbf{U}}\mathbf{vod}$						
3	Svěřenský fond - obecně 3.1 Pojem svěřenství, svěřenský fond a struktura práce						
4	Spra 4.1 4.2 4.3	áva cizího majetku - historie Antický řím	8 8 12 14 15				
5	Děd	lické právo v České republice	16				
6	Svěi 6.1 6.2 6.3 6.4	řenský fond jako nástroj mezigeneračního transferu majetku Svěřenský fond v České republice	18 20 21 22 22 24 25 26 26				
7	7.1 7.2 7.3	témové nedostatky a návrhy na řešení Typy ochrany dědických nároků v rámci Quebec Civil Code Ochrana zájmů nepominutelných dědiců zakladatele trustu v Itálii Návrhy na změny České právní úpravy	31 32 33 33				
8	Záv	ěr	34				
9	Zdr	oje	35				

Seznam obrázků

1	Struktura soukromého římského práva								6
2	Vyloučení dědice z dědického práva								17
3	Vznik svěřenského fondu								30

1 Seznam použitých zkratek

Právní předpisy

OZ zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

2 Úvod

Práce si klade za cíl v historickém a právním kontextu představit institut svěřenského fondu a převzetí jeho právní úpravy z právního řádu provincie Quebec.

Dále se práce bude zabývat představením momentální právní úpravy svěřenského fondu, jeho možnostmi, ukázanými na příkladu praktického využití – jako nástroj, který může substituovat, nebo být komplementem klasickému dědění, i potenciálními možnostmi zneužití a jak (a zda) jsou odstraněny obavy o zneužití svěřenských fondů v souvislosti s novelizací občanského zákoníku z roku 2018.

Dalším bodem práce bude faktické porovnání právní úpravy dědického práva s právní úpravou svěřenského fondu. Těžištěm této časti je snaha potvrdit, nebo vyvrátit tvrzení, že právní úprava dědického práva a svěřenského fondu je vyvážená a svěřenským fondem se nedají obcházet práva dědiců.

V tomto rámci se budu zabývat zejména zhodnocením právní úpravy svěřenských fondů a její analýzou v souvislosti s ochranou dědiců, vyložení potenciálních problémů momentální právní úpravy v rámci českého právního řádu, tzn. potenciální zneužití, v souvislosti s právem nepominutelných dědiců, které mohou vzniknout v případě souběhu dědického řízení a založení svěřenského fondu.

Tato část je nesmírně důležitá, neboť věřím, že s ohledem na nastupující novou generaci, která se již narodila do svobodného kapitalistického tržněekonomického systému, čeká svěřenský fond období, ve kterém o něj bude velký zájem a začně se hromadně využívat s čím souvisí i potenciální možnost rozšíření důvodů a účelů založení svěřenského fondu a jeho postupné přibližování angloamerické právní úpravě. Je tedy nezbytné ujasnit si určité otázky vyplívající z recepce tohoto právního institutu.

V závěru práce budou vyloženy systémové nedostatky, založené na historickém kontextu, praktické části této práce a komparaci s právní úpravou tohoto institutu v jiných zemích, v případě, že je naleznu, a následovat bude návrh řešení nalezených problémů.

	=======(	omment====	======
Přidat hypotézu.			

3 Svěřenský fond - obecně

3.1 Pojem svěřenství, svěřenský fond a struktura práce

Dne 22.3.2012 vstoupil v platnost nový občanský zákoník, který nabyl účinnosti prvním dnem roku 2014. Nový občanský zákoník s číslem 89/2012 Sb. rekodifikoval civilní právo a zavedl v Českém právu několik nových institutů. Rekodifikace civilního práva se dotka i právní úpravy správy cizího majetku, v jejichž mezích bylo zavedeno několik nových právních institutů. Mezi tyto instituty můžeme zařadit také institut svěřenství respektive svěřenského nástupnictví a svěřenského náhradnictví, který předchozí občanský zákoník, až na jeden paragraf¹, neupravoval a také svěřenský fond, na který se práce bude především zaměřovat.

Nově zavedená podoba institutu svěřenského fondu a obecné správy cizího majetku je pro nás sice nová, nicméně jedná se o podobný instrument, který v českém právu v minulosti v určitých formách existoval až do 1.1.1951 do zrušení svěřenského náhradnictví, zvané též jako fideikomisární substituce². Omezení vyplívající z institutu svěřenského náhradnictví nicméně trvala až do roku 1964, kdy vstoupil v platnost a zanedlouho i v účinnost nový federální občanský zákoník pod číslem 40/1960 Sb., který úplně zrušil svěřenské náhradnictví³. Mezi roky 1964 a 2014 lze tedy hovořit o faktickém vakuu právní úpravy svěřenských institutů v Československu a potažmo v České republice, respektive zákazu používání těchto institutů.

Práce je zaměřena jak na toto období a dále i na širší historii a vznik těchto institutů, tak i na momentální právní úpravu a možnosti z ní vycházející. Z tohoto důvodu se tedy sestává ze tří dílčích částí, z nichž každá saturuje informační potřebu nezbytnou pro další část práce. První část práce je čistě teoretická a pojednává o historii a pojmových znacích svěřenského fondu a jemu předcházejících institutů a obecnému úvodu do dědického práva, které je nezbytné pro zodpovězení stanovené hypotézy. Druhá část práce je zaměřena na praktické zkoumání možností svěřenského fondu zejména s ohledem na možnosti mezigeneračního převodu majetku s ním spojeného a zodpovězení nejasností z této možnosti vyplívajících především s ohledem na institut nepominutelného dědice. Ve třetí a tedy konečné části práce bude následovat můj pohled na tyto problémy a mnou navrhnuté potenciální řešení těchto problémů. Považuji za vhodné tyto jednotlivé části více popsat a činím proto tak na další straně.

 $^{^{1}\}mathrm{V}$ 40/1964, §859 je upraven zánik všech omezení vyplívajících ze svěřenského náhradnictví

 $^{^2}Z\'{a}kon\ \check{c}.\ 141/1950\ Sb.,\ Občanský zákoník.\ 1950,\ \S 565.$

 $^{^3{}m Viz}$ citace 4

Teoretická část

S ohledem na výše uvedený fakt je v první řadě nezbytné obecné představení tohoto nově zavedeného institutu, v teoretické rovině, které je detailněji popsáno v následující podkapitole a bude sloužit jako solidní odrazový můstek pro vyložení možností, které nám svěřenský fond přinesl stejně tak jako jeho potenciálních problémů a nejasností.

Kapitola a jednotlivé podkapitoly následující rovněž ve zkratce představí institut svěřenství od, respektive z, dob Římské říše, následovat bude popis vývoje svěřenství během období monarchie a po vzniku samostatného Československého státu až po zrušení svěřenství v roce 1964. V poslední části bude popsáno znovuzavedení institutu svěřenství a svěřenského fondu novým občanským zákoníkem v roce 2014 s důrazem na převzetí právní úpravy svěřenského fondu z právního řádu provincie Quebec, kterému bude, pro lepší pochopení České právní úpravy, předcházet popis a historie trustu, s důrazem na momentální úpravu v právním řádu provincie Quebec tato kapitola bude vycházet především z Komentovaného znění části nového občanského zákoníku upravující problematiku správy cizího majetku od Jaroslava Svejkovského a kolektivu. Takto vyložené informace jsou, s ohledem na jejich přímou návaznost na institut svěřenského fondu, zásadní pro pochopení historie a funkčnosti svěřenských fondů, které je možné používat pro velké množství účelů, prioritně bude práce klást důraz na svěřenský fond jako na institut, který je možné použít k mezigeneračnímu převedení majetku. V návaznosti na znovuzavedení institutu svěřenství bude následovat základní popis novelizace právní úpravy svěřenských fondů z roku 2018, který bude dále podrobněji objasněn v druhé, tedy praktické, části práce. V neposlední řadě bude součástí této části i stručný úvod do českého dědického práva, který je důležitý pro pochopení kolizí, které mohou mezi právní úpravou dědictví a právní úpravou svěřenských fondů vzniknout.

Praktická část

Po historickém úvodu do problematiky bude následovat plynulý přechod k momentální právní úpravě svěřenských fondů a bližšímu vysvětlení novelizace Občanského zákoníku z roku 2018, který mimo jiné přinesl povinnou evidenci svěřenských fondů. Poté se posuneme k praktickému využítí instututu svěřenského fondu pro výše zmíněné účely mezigeneračního převod majetku, v této části také zhodnotím výhody této možnosti, respektive této cesty, oproti jiným možnostem převodu majetků za stejným účelem. V rámci této části se také naplno projeví a bude možno pozorovat jakousi nedotaženost právní úpravy svěřenského fondu v našem právní řádu pramenící především z faktu, že svěřenský fond je obdobou institutu trustu, který je především používaný v systémech common law, ve kterých neexistuje mnoho právních institutů vlastní našemu systému civil law. Přes fakt, že institut svěřenského fondu byl přejat z Quebeckého občanského zákoníku, který si zachoval charakteristiku systému civil law, i tato norma neupravuje mnoho institutů nám známým stejně tak

i na mnoho institutů nahlíží jinak. Z tohoto vyplívá, že i po šesti letech účinnosti nového občanského zákonníku a tedy i možnosti zakládat svěřenské fondy, přetrvávají nejasnosti ohledně kolize úpravy svěřenského fondu s jinými právními předpisy. Jednu z těchto kolizí představuje i nejasnost mezi založením svěřenského fondu pro případ smrti a právem nepominutelných dědiců. Na tento rozkol existuje mnoho zásadně odlišných názorů a k dnešnímu datu neexistuje dokonce ani žádné soudní rozhodnutí, které by tuto otázku zodpovědělo. Na toto a další nejasnosti, které vyplívají z recepce institutu vlastního systémům common law do našeho právního řádu, budu klást důraz část následující po části momentální právní úprava. Nejasnosti se pokusím v historickém kontextu a s ohledem na cizí právní úpravu a zhodnocení odborníku vyložit a nalézt na ně vhodnout odpověď nebo řešení, které bude představeno v následující, tedy závěrečné, části.

Třetí část - Závěr

Po analýze a nalezení nedostatků v rámci české právní úpravy je dle mého názoru vhodné se nad těmito problémy hlouběji zamyslet a navrhnout jistá řešení. Tuty řešení bych chtěl obsáhnout právě v této části práce. Tedy po zanalyzování a popsání jednotlivých nedostatků a vyložení jednotlivých názorových proudů na tyto nedostatky z předchozí části.

3.2 Úvod do historických počátků svěřenství a svěřenských fondů

Aby bylo možné dále hovořit o institutu svěřenství, respektive svěřenského fondu, je třeba si nejprve vymezit co institut svěřenství znamená, představuje a k jakému účelu slouží. Barbora Bednaříková institut svěřenstí definuje jako: "...takový vztah, kdy v principu jedna osoba svěří svůj určitý majetek druhé osobě ve prospěch osoby třetí." ⁴

Tato definice se do značné míry ztotožňuje s definicí čístě common law trustu z knihy Underhill and Hayton, Law of Trusts and Trustees, což je s ohledem na fakt, že trust sloužil jako inspirace logické. V daném díle je definován následovně:

"A trust is an equitable obligation, binding a person (called a trustee) to deal with property (called trust property) owned by him as a separate fund, distinct from his own private property, for the benefit of persons (called beneficiaries or, in old cases, cestuis que trust), of whom he may himself be one, and any one of whom may enforce the obligations." ⁵

"Trust je spravedlivý závazek, zavazující osobu (trustee - obdoba svěřenského správce), aby se starala o majetek, kterýžto vlastní jako o oddělené jmění, odlišné od jmění jím vlastněné, za účelem prospěchu osob (beneficient), kteroužto může rovněž býti i on sám, nebo kdokoliv další kdo má právo dané závazky vymáhat." ⁶

Z litery zákona, definice České autorky i zahraničních autorů jasně vyplývá to, co stanovuje i důvodová zpráva, a to jasná inspirace trustem.

Účel takovéhoto svěření, jak je výše popsáno, ať již se bavíme o první, či druhé definici, je tedy zajištění určitého prospěchu pro třetí osobu/y. V historickém kontextu tento prospěch spočíval především v poskytování užitků z vyčleněného majetku a/nebo jeho převedení ve prospěch třetí osoby, nicméně v rámci momentální právní úpravy lze hovořit o mnoho dalších účelech svěřenství, ke kterým se v průběhu práce také dostanu.

⁴Barbora Bednaříková. *Svěřenské fondy. Institut pro uchování a převody rodinného majetku. 2., aktualizované vyd.* Praha: Wolters Kluwer, 2014, Kapitola Úvod, str. IX.

⁵UNDERHILL, A., HAYTON, D. *Law Relating to Trusts and Trustees*. Vol. Eighteenth Edition. LexisNexis, 2010.

 $^{^6 {\}rm Inspirov}$ áno překladem z práce Martina Skuhrovce, zdroj překladu není patrný

⁷SKUHROVEC, Michal. *Svěřenský fond - institut mezigeneračního uchování a předání majetku*. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Právnická fakulta, Katedra občanského práva. Vedoucí práce Frinta, Ondřej. 2018.

V kontinentálním právu se instituty, které by se svým obsahem shodovaly s výše popsaným vymezením, začaly používat již v antickém Římě ve formě takzvaného fideikomisu (latinsky fideicommissum, pochází ze slov fīdē v překladu "důvěra" a commissum v překladu "svěřené", dohromady též jako "tvé důvěře svěřuji"⁸) a také v právu anglosaském ve formě trustů (anglicky trust, v překladu "důvěra"). Ve většině zemí západního světa, používajících obou právních systémů je tato forma správy cizího majetku dlouhodobě používána k uchování, převodu, správě, zachování celistvosti, nebo použití k dalším soukromým, nebo veřejným účelům⁹, v různých formách. Některé země tradičně využívají institutu trustu, například Irsko, jiné země právní úpravu trustu známou především ze zemí Common Law¹⁰ přizpůsobili kontinentálnímu právnímu myšlení, mezi tyto země lze zařadit Lichtenštejnsko (Treuhandverhältnis) a Lucembursko (Fiducie), další země se rozhodly funkci trustu nahradit jiným institutem - Německo (Treuhand) a Rakousko (Privatstftungsgesetz)¹¹.

V momentální právní úpravě, tedy v občanském zákoníku, jsou v paragrafech 1448 a 1449 fakticky vymezeny účely svěřenského fondu, těmito účely je účel soukromý a účel veřejný¹². Soukromý svěřenský fond slouží ku prospěchu určité osoby, nebo na její památku, z tohoto ustanovení je možné dovodit, že svěřenský fond založený za soukromým účelem slouží k ochraně, uchování, rozmnožení, správě a převodu vyčleněného majetku, práce tedy bude primárně zaměřena na svěřenské fondy založené za tímto účelem, protože právě tyto svěřenské fondy se dají použít k mezigeneračnímu převodu majetku. Co se veřejného účelu týče, hlavním účelem nemůže být dosahování zisku nebo provozování závodu, svěřenský fond založený za veřejným účelem tedy slouží k veřejnému, především socioekonomickému, prospěchu, do kterého důvodová správa k § 1448 - 1452 řadí účely kulturní, vzdělávací, vědecké, náboženské a další podobné účely. ¹³

Následující kapitoly možná budou působit vzhledem k názvu a zaměření práce poněkud extenzivně, ale považuji za důležité zaměřit se v mé práci i na historii svěřenských institutů a správy cizího majetku, neboť k pochopení, vysvětlení a popsání mnoha sporných otázek, které si dnes mnozí právníci pokládají, s ohledem na svěřenské fondy, je nutné znát historické souvislosti a kontext vývoje právní vědy na našem území. Toto bude důležité především v částech zaměřujících se na rozdíly v pojetí vlastnictví.

 $^{^8}Fideicommissum - Iurium\ Wiki.$ URL: https://wiki.iurium.cz/w/Fideicommissum (visited on 01/22/2020).

⁹Barbora Bednaříková. Svěřenské fondy. Institut pro uchování a převody rodinného majetku. 2., aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, Kapitola Úvod, str. IX.

 $^{^{10}\}mathrm{Země}$ používající anglosaský systém práva

¹¹Tichý, Luboš, Kateřina, Ronovská. a Kocí, Milos. Trust a srovnatelné instituty v Evropě.Praha: centrum právní komparatistiky PFUK v Praze, 2014.

¹² Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. 2012.

¹³ Jaroslav Svejkovský and Radan Marek a kolektiv. Správa cizího majetku v novém občanském zákoníku, komentář § 1400 - 1474. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2015. ISBN: 978-80-7400-548-0.

4 Správa cizího majetku - historie

4.1 Antický řím

Počátky svěřenských institutů je možné pozorovat již za dob Antického Říma, k pochopení co vedlo ke vzniku těchto institutů bude následující kapitola obsahovat popis systému práva a dědického práva Antického Říma, následovat bude představení svěřenských institutů vzniklých v této době a následně bude popsán jejich vývoj s ohledem na změny právního systému Říma.

4.1.1 Praetorské právo a Ius Civile

K pochopení dvoukolejnosti římského dědického práva je v první řadě třeba vymezit rozdíly mezi *ius civile* a *ius honorarium*, které se v rámci dědického práva lišily způsoby stanovování dědické posloupnosti a přístupu k dědickému řízení. Pro celkové pochopení struktury Římského práva soukromého je vhodné zmínit a popsat i další části, kterými jsou *ius gentium* a *ius naturale*.

Soukromé právo se sestávalo ze 4 částí, pro jejich vysvětlení je vhodné zkombinovat práci dvou významných Římských právníků Ulpiána a Gaiuse. Můžeme přitom vycházet z *Corpus Juris Civilis*, jakožto souhrného občanského zákonníku vydaného ve Východořímské říši za vlády císaře Justiniána a specificky ze sbírky děl římských právnků s názvem *Digesta* vydaného roku 530 našeho letopočtu.

Ulpián píše následující: *Ius naturale est, quod natura omnia animalia docuit:* nam ius istud non humani generis proprium, sed omnium animalium, quae in terra, quae in mari nascuntur, avium quoque commune est, což lze volně přeložit jako: "Přírodní řád je řádem, kterůmu příroda učí všem živým tvorům, tento řád nejen že není člověku cizí, ale ovlivňuje všechny tvory ať již pochází ze země, moře, či jsou ptáky." ¹⁴

Ulpián dále říká: privatum ius tripertitum est: collectum etenim est ex naturalibus praeceptis aut gentium aut civilibus, což lze volně přeložit jako: "Soukromé právo skládá se ze tří částí, neboť odvozeno jest buď z příkazů přírodních, příkazů národů, nebo těch vycházejíc z práva civilního." ¹⁵

Gaius v knize první (Dig. 1.1.9., Gaius 1 inst.) soukromé právo rozděluje obdobě na právo civilní a právo národů: Omnes populi, qui legibus et moribus reguntur, partim suo proprio, partim communi omnium hominum., což lze volně přeložit jako: "Všechny národy, které se řídí zvyky a právem částečně používají práva svého a práva národů", tedy ius civile a ius gentium.

¹⁴Dig. 1.1.1.3, Ulpianus 1 inst.

¹⁵Dig. 1.1.1.2, Ulpianus 1 inst.

Poslední součást Římského soukromého práva tvoří tvz. *ius honorarium*, tedy právo tvořené Praetory.

Dle informací výše uvedených lze Římské soukromé právo rozdělit následovně:

- $\bullet$ ius civile,
- ius honorarium,
- ius gentium,
- ius naturale.

Struktura římského soukromého práva, s ohledem na popis v této kapitole, by se dala vizuálně vyzobrazit takto, pro popis fungování dědického práva je důležité především *ius civile* a *ius honorarium*:

Obrázek 1: Struktura soukromého římského práva

<u>Ius civile</u> je právo, jehož subjekty jsou Římští občané, původně vycházelo z obyčejů. Nejstarší ius scriptum¹⁶, vykládající ius civile, který je nám znám je **Zákon XII desek**. Je zajímavé zmínit, že dle několika dochovaných informací potenciálně existovala psaná úprava již na samém počátku republiky ve formě sbírky leges regiae¹⁷, která byla kodifikována do takzvaného ius civile Papiri-anum¹⁸. Ius civile bylo tvořeno pontifikálními interpretacemi¹⁹ a komiciálními zákony²⁰ a v době císařství císařskými konstitucemi²¹. Problém ius civile však spočíval v jeho nepružnosti, která se projevovala špatným přizpůsobováním změnám ve společnosti a vývoji doby, a jednoduchého a striktního určení některých zásad²².

<u>Ius honorario</u>, neboli praetorské právo, bylo tvořeno vysokým Římským úředníkem zvaným Praetor. Úřad praetora byl vytvořen roku 367 před naším letopočtem Liciniovým zákonem²³. Praetor řídil soudní procesy a za pomoci aequitas²⁴ a bona fide²⁵ mohl ovlivňovat a řídit soudní řízení a tím i vytvářet, respektive nalézat, ius honorarium, jež rozvíjelo neobratné a zastaralé principy civilního práva, ze kterého vycházel a jehož principy vztahoval na skutkové vztahy, které původní ius civile neupravovalo. V situacích, kdy se pro svůj nedostatek formy a obsahu z ius civile vycházet nedalo, mohl praetor vytvořit hypotézu skutkové podstaty, která když je naplněna, má být něco vykonáno, například má být žalovaný odsouzen. Praetor zároveň v řízení účastníkům umožnil podávat námitku (exceptio), na kterou dle civilního práva nebyl brán zřetel, nicméně pokud se v rámci ius honorario daná námitka prokázala, brala se v úvahu.

Praetor zároveň vydával na začátku svého jednoročního funkčního období takzvaný edikt, který fakticky sloužil jako soupis honorárního práva.

Doplnit další informace.

 $^{^{16}\}mathrm{psan\acute{e}}$ právo

¹⁷zákony vydávané Římskými krály

¹⁸George Mousourakis. *Roman Law and the Origins of the Civil Law Tradition*. en. Google-Books-ID: SMeoBQAAQBAJ. Springer, Dec. 2014. ISBN: 978-3-319-12268-7, str.31.

¹⁹zákony tvořeny Pontifiky, kteří vykládali právo

 $^{^{20}}$ zákony tvořeny lidovým shromážděním

²¹zákony tvořeny císařem

²²Barbora Bednaříková. Svěřenské fondy. Institut pro uchování a převody rodinného majetku. 2., aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, kapitola 1, str.3.

²³BLAHO, Peter, HARAMIA, Ivan. a ŽIDLICKÁ, Michaela. Základy rímskeho práva. 1. vyd. Bratislava: Manz, 1997. ISBN: 80-85719-07-X, str.35.

 $^{^{24}}$ spravedlnost a slušnost

²⁵dobrá víra, dobrý úmysl

 $\underline{\it Ius~gentium}$ by lo.

 $\underline{Ius\ naturale}$ by lo.

4.1.2 Dědické právo v dobách antického Říma

Po vyjasnění struktury Římského práva je tedy možné přesunout se přímo k popisu způsobu fungování Římského dědického práva. Tato část je důležitá pro historické pochopení vzniku svěřenských institutů ve starověkém Říme a pokračování dalšího vývoje těchto institutů, které mají svůj prvopočátek právě v Římské říši.

Dědické právo v Říme, vycházelo z principu univerzální sukcese^{26,27}, což sehrálo spolu s pasivní dědickou legitimací významnou roli při tvorbě alternativních způsobů odkazu majetku zůstavitele.

Po zůstavitelově smrti šlo dědit na základě zákona, nebo na základě testamentu, toto zároveň určovalo i dědickou posloupnost.

Římské právo tedy rozlišovalo dvě posloupnosti:

- 1. hereditas testamentaria dědická posloupnost na základě testamentu,
- 2. hereditas legitima dědická posloupnost na základě zákonu.

Je třeba poznamenat, že posloupnost zakládající se na testamentu, tedy jednostranného právního dokumentu ustanovujícího zůstavitelovi dědice, měla přednost před posloupností zákonnou. Nevyčerpání celého dědictví ze strany hereditas testamentaria, tedy nemohlo založit právní důvod pro delaci²⁸ intestátních dědiců²⁹, v takovém případě dědil i zbytek pozůstalosti dědic povolaný na základě testamentu.

Přes fakt, že dědění na základě testamentu mělo přednost, znalo Římské právo institut nepominutelného dědice, které se ve svých prvopočátcích vymáhalo takzvanou kverelou, tedy žalobou před soudem na zrušení testamentu. Až v pozdější době císařské měli nepominutelní dědici při jejich opomenutí zůstavitelem v závěti právo na dorovnání svého zákonného podílu bez nutnosti rušit testament³⁰. Povinnost zohlednit nepominutelného dědice se mohl zůstavitel zprostit vyděděním daného dědice. Z počátku nemusel zůstavitel uvádět důvod, toto bylo změněno vydáním Justiniánských reforem, které taxativně vymezili důvod pro vydědění nepominutelného dědice³¹.

 $^{^{26}}$ Do dědictví spadá jmění, tedy jak majetek, tak i závazky

 $^{^{27}}$ BLAHO, Peter, HARAMIA, Ivan. a ŽIDLICKÁ, Michaela. $Z\'{a}klady$ rímskeho práva. 1. vyd. Bratislava: Manz, 1997. ISBN: 80-85719-07-X.

 $^{^{28}}$ povolání

²⁹dědicové dle hereditas legitima

³⁰MAREK, Karel, Redakční rada. "Časopis pro právní vědu a praxi". In: Právnická fakulta Masarykovi Univerzity v Brně (2012). ISSN: 1210-9126, 3. vydání z roku 2012, str.230.

 $^{^{31}}$ BLAHO, Peter, HARAMIA, Ivan. a ŽIDLICKÁ, Michaela. Základy rímskeho práva. 1. vyd. Bratislava: Manz, 1997. ISBN: 80-85719-07-X, str.147.

Římské právo dále rozlišovalo právní postavení dědiců ve smylu povinnosti dědit na:

Římské právo tedy rozlišovalo dvě posloupnosti³²:

- 1. heredes voluntarii dobrovolní dědicové, jsou povoláni k dědictví projevem vůle nebo zachováním se ve smyslu přijetí tedy například uhrazení pohledávky zůstavitele,
- 2. heredes necessarii nutní dědicové, jsou povoláni k dědictví smrtí zůstavitele bez možnosti odmítnutí dědictví, tato skupina se dále dělí na další dvě podskupiny:
  - heredes sui et necessarii dědici nutní a vlastní, římská rodina byla silně patriarchálního charakteru a vztahy se rozlišovaly na takzvané agnátské a kognátské. Paterfamilias, tedy otec rodiny měl moc na členy jeho rodiny. Tito členové, kteří v době zůstavitelovi smrti spadali pod jeho moc se stali členy této podskupiny. Do vzniku beneficium abstinendi v rámci praetorského práva něměli možnost dědictví odmítnout.
  - heredes necessarii jedná se o otroky, kteří byli v testamentu zároveň osvobozeni, neměli možnost dědictví odmítnout.

Pokud byl v testamentu jako dědic označen otrok v moci jiného římského občana, stal se dědicem onen římský občan.

V rámci praetorského práva vyhradil dědicům praetor takzvané beneficium abstinenti, které jim umožňovalo vzdát se dědictví a přesto, že stále byli dědici dle ius civile, zabraňovalo také možnosti podávání žaloby zůstavitelových věřitelů proti těmto dědicům.

Dohledat zdroj a najít vhodné místo k doplnění v textu

³²BLAHO, Peter, HARAMIA, Ivan. a ŽIDLICKÁ, Michaela. Základy rímskeho práva. 1. vyd. Bratislava: Manz, 1997. ISBN: 80-85719-07-X, str.141.

V rámci Římského práva a zvyklostí bylo možně přenechat určitou část majetku někomu, kdo nebyl dědicem formou takzvaného legata (v překladu odkazu). Tento způsob byl nicméně zatížen formálními požadavky na jeho formu, z tohoto důvodu se začaly vyčleňovat i jiné postupy převodu majetku, které nebyly zatíženy takovou formálností³³. Jeden z těchto postupů byl již výše zmíněný fideikomis, jehož splnění bylo ve svých prvopočátcích svěřeno dědici čistě na základě důvěry. Faktem však nadále zůstávalo, že fideikomis nebyl právně vymahatelný a tím pádem nebylo možné splnění zůstavitelova přání požadovat formou žaloby.

4.1.3 Fideikomis v Antickém Římě

Jak již bylo výše poznámenáno, v důsledku faktických omezení kladených na legatum se začal vyvíjet i jiný institut k účelu převodu majetku po smrti zůstavitele. Tímto institutem byl takzvaný fideikomis. Podstata fideikomisu spočívala v tom, že zůstavitel žádal jím určenou osobu (především univerzálního dědice), aby po jeho smrti určitou naplnil určité zůstavitelovo přání, toto přání spočívalo nejčastěji v převodu části zůstavitelova majetku na jinou osobu, než na určené dědice. Jak již je poznamenáno v úvodu, slovo fideicomissum se dá volně přeložit jako "tvé důvěře svěřuji", toto označení bylo výstižné, protože tato žádast se opravdu zakládala čistě na důvěře mezi zůstavitelem a osobou jím určenou. Fideikomisář (rozuměj osoba v jejíž prospěch má být plněno) se tedy nemohl žalobou domáhat svého práva. Tato žádost se nejčastěji připojovala ke kodicilu.

Kodicil tvořil v této době společně s legatem a fideikomisem

³³ Fideicommissum — Iurium Wiki. URL: https://wiki.iurium.cz/w/Fideicommissum (visited on 01/22/2020).

4.2 Historie svěřenských fondů u nás a ve světě

Co se historie svěřenský fondů týče, tak ⁴ Doplnit úpravu za dob království/monarchie a první republiky a vývoj svěřenských institutů jinde ve světě, držet se struktury popsané v druhém paragrafu v kapitole druhé, to znamená popsat i vznik trustu. Dále popsat zrušení svěřenských institutů v období první republiky a úplné zrušení po druhé světové válce.

4.3 Recepce právní úpravy Svěřenského fondu z právního řáduprovincie Quebec

Následně popsat znovuzavedení těchto institutů v roce 2014, převzetí z Quebecké právní úpravy a popsat i novelu z roku 2018 - na základě stížnosti ministerstev a vrchního státního zastupitelství, odkážu poté na další kapitolu věnující se této novelizaci.

Tyto instituty v mnohém navazují na starší instituty používané již za dob antického říma a později v Česku, Československu, jejich tradice a dále na to dobré, na co se ohlížíme.

Existují i právní úpravy, respektive země, které kontinuálně využívali tohoto institutu.

Pro další pochopení takto flexibilního institutu a možnosti z něho vycházejících pro převody rodiného majetku je nejprve nutné vysvětlit dvě věci. První z těchto věcí je samotná úprava svěřenského fondu, kterou obsahuje kapitola následující, věcí druhou je pak samotný základ institutu správy cizího majetku a trustu, tedy jeho struktura a základní premisy a historické souvislosti vedoucí až k podobě tohoto institutu tak, jak jí známe dnes, ať již se jedná o historické souvislosti sahající až k dobám Římské říše, nebo znovupoložení si otázek, které si kladli slavní právníci 20. století a snahu zodpovědět je.

⁴Zde bude nějaká informace

5 Dědické právo v České republice

Pro komparaci právní úpravy svěřenského fondu s právní úpravou dědického práva je v první řadě důležité popsat jakým způsobem v České republice funguje dědické právo. Dědické právo je obecně upraveno především v paragrafech 1475 až 1720, přičemž důležitou součást tvoří Díl 5, který upravuje institut nepominutelného dědice.

V rámci české právní úpravy vzniká dědické právo smrtí zůstavitele, je důležité poznamenat, že ten kdo zemře společně se zůstavitelem, nebo před ním, není způsobilý dědit³⁴. S ohledem na toto je vhodné poukázat na formální požadavky právní úpravy na zůstavitele a dědice. Pokud bychom se bavili o nejobecnějších formálních požadavcích kladených na zůstavitele jednalo by se o pořizovací nezpůsobilost, obecně zákon neklade žádné překážky tomu, aby bylo jmění zůstavitele součástí dědického řízení a aby tak mohlo přejít na dědice, nicméně je omezen způsob, který může zůstavitel použít k vyjádření své vůle o tom jakým způsobem má toto převedení proběhnout, to znamená, že zůstavitel je omezen ve způsobech, kterými může pořizovat o svém majetku pokud by se jednalo například o nezletilého, který nedovršil věku patnácti let, popřípadě pokud by byl omezen ve svéprávnosti³⁵.

Je nicméně důležité poznamenat, že tyto ustanovení dopadají pouze na pořízení pro případ smrti, dědění na základě dědického titulu ze zákona tímto není dotčeno. Pokud bychom se ovšem bavili o požadavcích kladené na jednotlivé dědice, tedy aby daní dědicové byli dědicky způsobilí, je upraveno více těchto požadavků, které když nejsou naplněny, tak není umožněno danému dědici nabýt celou pozůstalost, nebo její část.

³⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. 2012, § 1479.

³⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. 2012, § 1525 až § 1528.

Co se dědické nezpůsobilosti týče, Občanský zákoník taxativně vymezuje následující případy k ní vedoucí:

Obrázek 2: Vyloučení dědice z dědického práva³⁶

Vyloučení z dědického práva se obecně dá rozdělit na důvody závislé na jednání dědice a nezávislé na jednání dědice. Do první skupiny patří ve své podstatě dědická nezpůsobilost, zřeknutí, odmutnutí, vzdání se a zcizení dědictví. Do druhé skupiny patří vydědění.

Jednotlivé důvody vylučující dědice z dědického práva:

Dědická nezpůsobilost je upravena v § 1481 až § 1483, obecně lze říci, že se jedná o případy, ve kterých se dědic dopustil úmyslného trestného činu proti zůstavitelovi, nebo jeho blízkým, popřípadě pokud se dopustil zavrženíhodného činu proti zůstavitelově poslední vůli, spočívající v lstivém svedení k projevu poslední vůle, popřípadě donucení k tomuto projevu, překažení projevu, zatajení, falšování a podvrhnutí nebo zničení pořízení. Dědic se i přes toto stává způsobilým, pokud mu zůstavitel výslovně tento čin prominul.

Zřeknutí se dědického práva je upraveno v § 1484 a stanovuje, že se dědic může předem zříci dědického práva, nebo práva na povinný díl smlouvou se zůstavitelem. Tato smlouva může působit jak proti samotnému dědici, tak i proti jeho potomkům, jedná se o dispozitivní ustanovení občanského zákona a záleží tedy na vůli smluvních stran, aby si mezi sebou toto upravili. Smlouva musí být uzavřena formou veřejné listiny.

 $^{^{36}} Informační brožura.$ URL: http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/dedicke-pravo/informacni-brozura (visited on 02/03/2020).

6 Svěřenský fond jako nástroj mezigeneračního transferu majetku

Popsat jak je v momentální právní úpravě vyložen institut svěřenského fondu a jaké možnosti poskytuje.

Česká právní úprava zakládá mnoho možností, které lze použít k převedení majetku, ať už se jedná o klasické aktivní způsoby běžně využívané na denní bázi všemi z nás, zahrnující například koupi, darování, výměnu, či méně častých možností jako vydržení, nebo i zakládání právnických osob sloužících za účelem převodu majetku, až po způsoby upravené v rámci dědického práva počínajících od nabytí majetku na základě dědického titulu vyplývajícího ze zákona, tedy v případech kdy zůstavitel zůstal za svého života nečinný a neupravil způsob, jakým má být s jeho jměním naloženo po jeho smrti, nebo na základě dědických titulů vycházejících z pořízení pro případ smrti, tedy z právního jednání aktivně učiněného za života zůstavitele.

Skupiny způsobů, kterými lze dosáhnout převedení majetku jsou tedy dvě, aktivní jednání zůstavitele, nebo ponechání převodu majetku na zákoně a na tom jak jsou dědicové schopni mezi sebou se dohodnout, tedy určitá pasivnost zůstavitele. Dá se říci, že s ohledem na převáděné jmění a na budoucí nakládání s takto převedeným jměním, je více než vhodné, aby zůstavitel upravil tyto záležitosti již za svého života, může tím totiž i nadále v uvozovkách vykonávat správu nad svým jměním, respektive může určit jak s jeho jměním má být po jeho smrti naloženo, takovéto jednání je vhodné zejména s ohledem na mezilidské vtahy v rodině, ochránění jmění před nevážlivým utrácením ze strany dědiců, ochraně před rozdrobením majetku a mnoha dalšími nepříznivými dopady převedení majetku. S ohledem na toto primárně přichází v úvahu způsoby, které jsou upravené v rámci dědického práva, v očích běžného občana tímto bude především závěť, v očích těch znalejších to může být i dědická smlouva, dovětek, nebo odkaz, je třeba poznamenat, že tyto způsoby mají i svá specifická omezení a ve svém důsledku spočívají v konečném převedení jmění na jednotlivé dědice, nebo odkazovníky a z toho důvodu nemusí být vhodné jejich použití ve všech případech.

6 SVĚŘENSKÝ FOND JAKO NÁSTROJ MEZIGENERAČNÍHO TRANSFERU MAJETKU

Jako jistá alternativa k těmto klasickým způsobům byla do české právní úpravy transplantována úprava trustu z Quebeckého občanského zákoníku, tento poskytuje zůstavitelům další možnost, jak naložit se svým jměním již za svého života (založení svěřenského fondu *inter vivos*), popřípadě po své smrti (založení svěřenského fondu *mortis causa*. Institut svěřenského fondu přináší mnoho možností, které zůstavitel před jeho zavedením neměl, ale zároveň do českého práva vnáší i spoustu otázek, které je potřeba pro jeho správné používání a ochranu zůčastněných stran zodpovědět. V následujících kapitolách proto představím způsoby, kterými lze svěřenský fond použít pro mezigenerační převod majetku, představím jeho přínosy a benefity, ale zároveň se budu snažit zodpovědět otázky týkající se nejistého výkladu právní úpravy svěřenského fondu, jeho potenciálních problémů a možností zneužití.

6.1 Svěřenský fond v České republice

Pro další pochopení svěřenského fondu a jeho možností, problémů, výhod, nevýhod a nejasností je v samém úvodu této kapitoly nutné čtenáře obeznámit s právní úpravou svěřenského fondu v rámci českého práva.

Z prvu je asi vhodné říci, že definovat takto flexibilní právní institut je poměrně složité a i poměrně dlouhou dobu po jeho zavedení existuje spousta protichůdných názorů (například v rámci lingvistického výkladu jednotlivých ustanovení, definicí majetku nebo koexistenci právního institutu přejatého z právního systému Common Law s instituty vlastní kontinentálním právním systémům, jako je například institut nepominutelného dědice) na tento institut. který v době svého přijetí do naší, tedy kontinentální, právní úpravy vyvolal poměrně mnoho emocí, od mnohých právních expertů se dočkal spíše chladného přijetí a od mnohých přímé kritiky. Ať již nahlížíme na svěřenský fond jakkoliv, je zřejmé, že pro jednotlivé subjekty práva a pro jednotlivé účely, ke kterým je možné jej užít, skýtá i velké výhody. S ohledem na název bakalářské práce bude hlavní těžiště této práce v rámci praktické části spočívat především v představení těchto nových možností a výhod v procesu převádění rodinného majetku na další generace a jeho uchování jako alternativní, nebo rozšiřující prostředky ke stávajícím možnostem mezigeneračního převodu majetku, jejichž výčet jsem vymezil výše na začátku této kapitoly.

V rámci momentální právní úpravy je svěřenský fond upravený především v části třetí OZ, hlavě II - věcná práva v § 1448 až § 1474.

Úprava institutu svěřenského fondu a obecná úprava správy cizího majetku vstoupila v účinnost 1. ledna 2014 jako součást Nového Občanského zákoníku. Svěřenský fond je speciálně upraven v rámci ustanovení paragrafů 1448 až 1474, které jsou zařazeny do oddílu 4, jež je součástí dílu 6, Správa cizího majetku, spadající do části třetí, hlavy druhé, Věcná práva.

Jak již je zmíněno výše, úprava svěřenského fondu jest úpravou speciální, která doplňuje úpravu generální obsaženou v ustanoveních 1400 až 1447, Správa cizího majetku. Český zákonodárce se inspiropval, jak již je vysvětleno v kapitole Historie ³⁷, Občanským zákoníkem z Quebecu ("CCQ"), z kterého ve své podstatě transplantoval právní úpravu svěřenského fondu, která, přes určité výkladové změny ³⁸, do značné míry zachovala původní znění úpravy trustu tak, jak jej známe z CCQ, jak dokládá Svejkovský, Marek a kol. v díle Správa cizího majetku v novém občanském zákoníku v části Srovnání právní úpravy ObčZ a CCQ se stručným popisem rozdílů.

 $^{^{37}\}mathrm{Správa}$ cizího majetku - historie; Recepce právní úpravy svěřenských fondů

³⁸například v pojmech majetek a jmění, viz Svěřenský fond a trust - Jejich fungování v mezinárodním srovnání od Luboše Tichého

Důvod, pro který si Český zákonodárce vybral jako zdroj inspirace pro zavedení trustu do našeho právního řádu práve CCQ je ten, že Quebecký Občanský zákoník si zachoval výrazný charakter kontinentálního práva³⁹, ačkoli je obklopena státy s právním systémem Common law⁴⁰.

6.2 Novelizace právní úpravy - zápis svěřenských fondů do rejstříku

Rozepsaná novelizace svěřenský fondů z roku 2018, zhodnotit, zda přispělo ke zmírnění možností využití svěřenských fondů jako prostředků k legalizaci výnosu z trestných činností.

Poměrně zásaní změny v souvislosti se zakládáním svěřenských fondů přinesla novelizace č.z. 460/2006, která s sebou přinesla nutnost zápisu svěřenského fondu do evidence s tím, že tento zápis je konstitutivní. Svěřenský fond tedy vzniká tímto zápisem. Toto se nicméně dotklo pouze svěřenského fondu založeného mezi živými. Pro svěřenský fond založený pro případ smrti zákonodárce stanovil v § 1451 odstavci 3 následující:

"Byl-li však svěřesnký fond zřízen pořízením pro případ smrti, vznikne smrtí zůstavitele. Do evidence svěřenských fondů se zapíše po svém vzniku."

Vhodné je si v tuto chvíli položit otázku proč zákonodárce dopřál toto do jisté míry zvýhodňující postavení tomuto způsobu založení svěřenského fondu. Tento úmysl je v důvodové zprávě obhájen následovně:

"Odlišný princip deklaratorního zápisu se má uplatnit u svěřenských fondů, které byly zřízeny pořízením pro případ smrti. Tento princip lépe vyhovuje fundamentu testovací volnosti a respektu k vůli zůstavitele."

 $^{^{39}}$ Důvodová Zpráva NOZ. URL: http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf (visited on 03/03/2020). ^{40} Výjimku představují například DOPLNIT

6.3 Založení svěřenského fondu

S ohledem na téma práce, tedy mezigenerační převod majetku, je otázka založení svěřenského fondu ať již mezi živými, tedy *inter vivos*, či pořízením pro případ smrti *mortis causa*, nebo velice specifickou možností založení svěřenského fondu *inter vivos* s odkládací podmínkou smrti zakladatele a dalších naležitostí s tímto spojených integrální součástí této práce a je nezbytné k dalšímu zkoumání jednotlivých možností, které nám s přijetím tohoto institutu Český zákonodárce vložil do rukou a obecně i celé problematiky spojené se svěřenským fondem.

Ať již se budeme bavit o jakémkoliv způsobu založení svěřenského fondu, tak zákon klada na zakladatele v paragrafech (DOPLNIT) následující čtyři povinnosti:

- 1. Označení a vyčlenění majetku k určitému účelu,
- 2. statut,
- 3. přijetí správy svěřenského fondu ze strany svěřenského správce,
- 4. zápis svěřenského fondu do evidence.

Účelem se rozumí veřejný nebo soukromý.

6.3.1 Vznik svěřenského fondu inter vivos

S ohledem na historické konotace svěřenských fondů popsané výše a velkou flexibilitu tohoto institutu skutečně není divu, že Český zákonodárce umožnil založení svěřenského fondu jak mezi živými, tak i pro případ smrti. Je vhodné začít s popisem založení svěřenského fondu mezi živými, neboť tento způsobe založení je méně problematický než založení svěřenského fondu pro případ smrti a přináší obdobné možnosti mezigeneračního předání majetku.

Je zřejmé, že v případě založení svěřenského fondu inter vivos je v zásadě bezpředmětné bavit se o možnosti ochrany nepominutelných dědiců. V rámci tohoto způsobu založení svěřenského fondu je nutné poznamenat, že ačkoli je možné, aby zakladatel vyčlenil svůj majetek do svěřenského fondu ještě během svého života s tím, že by tímto jednáním sledoval zájem poměrně ponížit o vyčleněný majetek hodnotu pozůstalosti a tím snížit hodnotu vyplacenou jednotlivým nepominutelným dědicům v rámci jejich povinného dědického podílu, není možné se tomuto jednání ze strany jednotlivých nepominutelných dědiců bránit ve smyslu zkrácení povinného podílu. Toto tvrzení lze doložit ustanovením § 1475, které stanoví, že pozůstalost tvoří celé jmění zůstavitele. S ohledem na fakt, že dle definice svěřenského fondu v § 1448 vzniká oddělené a nezávislé vlastnictví vyčleněného majetku a dále již tento vyčleněný majetek není ve vlastnictví zůstavitele s ohledem na fakt, že toto právní jednání bylo učiněno ještě za života zakladatele, lze důvodně předpokládat, že tento majetek již nebude apriori předmětem pozůstalosti a dědického řízení, tím pádem nemůže být

6 SYTRENSKÝ FOND JAKO NÁSTROJ MEZIGENERAČNÍHO TRANSFERU MAJETKU

ani připočteno k jmění zakladatele v době smrti a tím pádem z tohoto majetku nemůže být počítát povinný díl nepominutelných dědiců.

Jako jednoduchá analogie k založení svěřenského *inter vivos* a dopadu tohoto jednání na dědický podíl se může jevit jiná forma zcizení majetku, například darování, koupě, směna a další smluvní či mocenské formy zcizení věci, které působí na snížení, či zvýšení majetku zůstavitele.

Doplnit další informace.

Je nicméně vhodné říci, že toto neznamená, že by dědici neměli možnost brát se o své právo jinou formou.

Doplnit možnosti žaloby ve smyslu zneplatnění právního jednání pokud by bylo učiněno například pod tlakem, relativní a absolutní neúčinnost.

6.3.2 Vznik svěřenského fondu mortis causa

Na rozdíl od svěřenského fondu založeného mezi živými, dochází ke vzniku v svěřenského fondu založeného pro případ smrti již samotnou smrtí zakladatele, nikoli tedy zápisem do evidence. Tento fakt je důležitý k pozdějšímu zkoumání, zda tento majetek spadá do pozůstalosti, nebo nikoliv.

Další možnost pro převod majetku představuje založení svěřenského fondu morti causa, která vedle dědického řízení slouží jako další prostředek, který zůstavitel může krom pořízení pro případ smrti užít ke kontrole způsobu nakládání se svým jměním po jeho smrti. Potenciální problém se založením svěřenského fondu mortis causa může nicméně nastat, pokud by toto založení mělo směřovat k úmyslnému zmenšení jednotlivých povinných dílů náležejících nepominutelným dědicům, v aktuální právní úpravě totiž není jasně stanoveno jakým způsobem se majetek při smrti zůstavitele, který svěřenský fond zřídil pořízením pro případ smrti do tohoto fondu vyčlení. Nejasný výklad ustanovení svěřenského fondu ve vztahu k dědickému právu představuje právní nejistotu, nejen pro dědice, která není žádoucí.

S ohledem na popis dědického práva vyložený na začátku této kapitoly je třeba s ohledem na založení svěřenského fondu mortis causa je třeba nejdříve vyřešit jakým způsobem probíhá založení svěřenského fondu pořízením pro případ smrti. S ohledem na § 1452, odstavec 1 je po výkladové stránce zřejmé, že zákonodráce zamýšlel způsob vyčlenění majetku do svěřenského fondu ve smyslu § 311, který upravuje vyčlenění majetku do nadace, a který zároveň satnovuje v ostavci 1 následující: "(1) Při založení nadace pořízením pro případ smrti se do nadace vnáší vklad povoláním nadace za dědice nebo nařízením odkazu. V takovém případě nabývá založení nadace účinnosti smrtí zůstavitele." ⁴¹ Z tohoto ustanovení, které je možné analogicky použít na svěřenský fond, je možné dovodit úmysl zákonodárce pohlížet na majetek, který má být vyčleněn do svěřenského fondu jako na součást pozůstalosti, toto tvrzení svým komentářem potvrzuje i Vlastimil Pihera, který ve svém komentáři k § 1448 dovozuje, že při zřízení svěřenského fondu pořízením proo případ smrti vyčlení zakladatel (rozuměj zůstavitel) majetek ve prospěch svěřenského fondu tak, že v jeho prospěch vyhradí dědické právo, nebo nařídí odkaz⁴².

V rámci pohledu na právní úpravy trustů ze zahraničí je možné se setkat s dalšími druhy trustů a mnohými jinými možnosti, za kterýchžto účelem může být svěřenský fond založený, tyto se však Český zákonodárce dále rozhodl v našem občanském zákoníku neupravovat.

 $^{^{41}\}it{Zákon}$ č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. 2012, § 311, odst. 1.

 $^{^{42}}$ Spáčil J. a kolektiv. *Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474)*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2013. ISBN: 978-80-7400-499-5, komentář k § 1448.

6 SVĚŘENSKÝ FOND JAKO NÁSTROJ MEZIGENERAČNÍHO TRANSFERU MAJETKU

Tento majetek jde dle Vlastimila Pihery a i dle mého výkladu a pochopení OZ tedy součástí pozůstalosti, tím pádem, dle § ...., který stanovuje, že pozůstalost tvoří veškeré jmění v držení zůstavitele ke dni jeho smrti, se z výše tohoto jmění spolu se započtením výše jmění, které není vyčleněno do svěřenského fondu počítají jednotlivé dědické podíly, které je správce pozůstalosti povinen převést jednotlivým nepominutelným dědicům. S ohledem na to, že další úprava upravující tetnto souběh v OZ chybí a zároveň k tomuto problému neexistuje žádná judikatura a není k němu ustálená soudní praxe.....

a výklad komentáře.

Popsat, že existují dva různé pohledy, já se ztotožňuji s druhým pohledem.

6.3.3 Vznik svěřenského fondu *inter vivos* s odkládací podmínkou

6.4 Potenciální možnosti použití v rámci převodu majetku a jeho přínos oproti klasickým způsobům pořízení pro případ smrti

Nový občanský zákoník, který vstoupil v účinnost prvního ledna roku 2014 okruh nástrojů sloužících pro převody a správu majetku nadále rozšířil zavedením obecné úpravy správy cizího majetku a možnosti zřizování svěřenských fondů. S ohledem na téma práce je důležité zmínit, že tato nová právní úprava občanského práva přispěla k rozšíření možností, které lze využít při mezigeneračním převodu majetku, tedy především v případech, které byli dříve řešeny především v rámci dědického řízení popřípadě pomocí darování, spočívajícím především v situacích kdy takovéto nakládání s majetkem je činěno především ve vztahu k mladší generaci, tedy především k potomkům - dětem či vnukům, nebo samozřejmě i k jakékoliv jiné blízké osobě - manželovi, partnerovi, rodinému příslušníku a příbuznému, či k jiným blízkým osobám - přátelé, není nicméně vyloučeno, aby takovéto jednání spočívalo ve snaze převést majetek na osobu, která je zůstavitelovi zcela cizí.

S ohledem na to, že institut svěřenského fondu představuje v české právní úpravě stále poměrně nový přírůstek, tak nejsou zásadněji představeny, natož používány, možnosti, kterých lze prostřednictvím založení svěřenského fondu dosáhnout v rámci mezigeneračního převodu majetku. S ohledem na výše zmíněné a na, i díky událostem poslední doby, větší zájem široké veřejnosti o toto téma se tato kapitola bude soustředit na možnosti a výhody svěřenského fondu právě v oblasti převodu majetku mezi generacemi a zároveň představí i potenciální problémy, především s ohledem na kogentní úpravu dědického práva a absenci právní úpravy svěřenských fondů, která by upravovala kolizi mezi kogentní úpravou dědického práva a úpravou svěřenských fondů, které mohou vzniknout při zvolení této cesty společně s nevýhodami, které může tato forma převodu majetku pro všechny zůčastněné strany mít. Cást textu se bude věnovat i čistě jursiprudenčnímu pohledu na recepci právní úpravy trustu, spočívající především v pohledu na jednotlivé otázky vyvstávající s přijetím institutu běžnému právní úpravě common law do systému civil law, například ve smyslu rozdílného pojetí vlastnického práva, právní osobnosti.

6.4.1 Výhody svěřenského fondu jako alternativního nástroje dědické sukcese

Pokud se podíváme na internet a položíme jednomu z mnoha internetových vyhledávačů otázku "Jaké výhody má založení svěřenského fondu", tak nás ohromí nepřeberné množstí odkazů na jednotlivé stránky, které jen překypují popsanými benefity, které zakladateli přinese založení svěřenského fondu. Při mé první exkurzi do světa svěřenských fondů po novelizaci Občanského zákoníku mě toto nepřeberné množství výhod opravdu překvapilo, od té doby jsem samozřejmě vystřízlivěl a na jednotlivé body již nahlížím mnohem kritičtějším pohledem. Jedna věc se ovšem musí svěřenským fondům nechat, možnosti, které jejich

založení přináší zakladateli především ve smyslu možností jak ovlivňovat nakládání se svým majetkem i po své smrti jsou opravdu praktické.

Je samozřejmě důležité poznemanat, že přes toto vše není založení svěřenského fondu pro všechny, neboť má i jisté nevýhody a vyplácí se jen v určitých situacích. Dále nepovažuji zakotvení této právní úpravy v Občanském zákoníku za konečné a troufám si tvrdit, že především s ohledem na různé výkladové nejasnosti je velice pravděpodobné, že dojde ke změnám právní úpravy. Tyto změny, jejichž příklady uvádím v poslední kapitole, jsou nutné k tomu, aby tyto alternativní nástroje mohli zcela plnit svůj účel jako alternativy, nebo suplementy ke klasickým způsobům převodu majetku zejména v oblasti dědického práva. Z tohoto hlediska je možné v tomto směru pochybovat o právní jistotě, neboť se dle mého názoru dočkáme jak hmotněprávních, tak i procesněprávních změn.

Problematické části svěřenských fondů budou nicméně zhodnoceny níže. Tato část je věnována, jak již název napovídá, výhodám tohoto alternativního způsobu předání majetku.

Pokud se budeme bavit o mezigeneračním převodu majetku, tak se nám jistě primárně vybaví rodinný svěřenský fond. Jak již jsem výše poznamenal, obmyšlený může být samozřejmě kdokoliv, i rodině naprosto cizí člověk, věřím však, že svěřenský fond jako nástroj mezigeneračního převodu majetku bude sloužit především převodu v rámci rodiny, a z tohoto důvodu se budu dále soustředit především na tento typ svěřenského fondu a ukázce příkladů k jednotlivým bodům, které je výhodné řešit právě pomocí založení svěřenského fondu.

Rodina dozajista představuje největší radost v životě a dá se považovat i za jistý cíl naší existence. Je proto logické, že pro staší generaci představuje rodina motivaci, kvůli které se snaží finančně zajistit jak sebe, tak i svoji rodinu a společně pak pro všechny členy najít bezpečí po všech směrech a ve smyslu všech lidských potřeb. Finanční zajištění saturuje mnoho těchto potřeb a pro mnoho rodičů tedy představuje zachování a předání jistého odkazu ve formě dědictví pro další generace téměř životní poslání. Předání tohoto odkazu může ale mít i potenciální negativní konsekvence jak říká i známe české přísloví "Rychle nabyl, rychle pozbyl", velkou neznámou tedy může představovat fakt, zda by takto rychle nabyté dědictví mladší generace zvládla. Řešení nejen tohoto problému může představovat právě založení svěřenského fondu ať už za života zakladatele, či pro případ jeh smrti.

Věřím, že nejlepší pojetí této kapitoly představuje kompilace mnoha různých výhod svěřenského fondu a k nim uvedeným příkladům, proto jsem se rozhodl zvolit obdobnou formu jako Barbora Bednaříková ve svém díle Institut pro uchování a převody rodinného majetku. Začal bych tedy, dle mého názoru, největší výhodou svěřenského fondu, zde se bez jakýchkoliv výhrad ztotožňuji s pohledem Lucie Joskové a Lukáše Pěsny, kteří tvrdí, že základní výhodou

svěřenského fondu je samostatné vyčlenění části majetku, ⁴³ tato výhoda tedy spočívá především ve faktu, že daný majetek je v podstatě majetkem *sui generis*, který nepatří nikomu, ale pouze je spravován svěřenským správcem, je tedy chráněn před počínáním obmyšlených a jedná se tedy mimo jiné o jistou formu ochrany dědictví. Jedná se zde tedy nejen o základní výhodu samotného svěřenského fondu, která svojí použitelností přesahuje i do mnoho dalších právních odvětví, ale specificky ve vztahu k dědickému právu z této obecné výhody vyplívá i, dle mého názoru, nejzásadnější výhoda a důvod, pro které je vhodné využít svěřenský fond k mezigeneračnímu předání majetku. Touto výhodou je ochrana dědictví jako takového.

1. Ochrana dědictví

Přes zákonné nejasnosti⁴⁴ v úpravě svěřenských fondů, se možnost založení svěřenského fondu za účelem ochrany dědictví jeví jako vhodná v případech, kdy se jedná o větší majetek.

Nestává se zřídka, že rodiče se strachují, zda jejich potomci bezpečně zvládnou po nich nabyté dědictví. Založení svěřenského fondu tak v tomto případě může pomoci nejen s ohledem na fakt, že potomci nedostanou jednorázově velký finanční obnos, ale i v mnoha dalších ohledech.

Nezvládnutí takto nově nabytého dědictví se může projevovat mnoha způsoby, které zahrnují; neuvážlivé a rozmařilé utrácení peněz, ztrátu motivace k vlastnímu výdělku ze strany potomků, zanedbávání povinností, špatná finanční rozhodnutí a nerozvíjení finanční gramotnosti. Tyto rizika lze mitigovat právě založením svěřenského fondu, díky kterému nejen, že dědicové nedostanou jednorázově všechno jmění⁴⁵, ale v rámci statutu svěřenského fondu jim lze stanovit podmínky, které musí pro plnění ze svěřenského fondu splňovat a plnit⁴⁶.

 $^{^{43}}$ Lucie Josková and Lukáš Pěsna. Správacizího majetku. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN: 978-80-7552-552-9.

⁴⁴V první řadě je důležité zmínit, že následující výklad nemusí být kvůli nedostatečnostem jak lingvistickým, tak i věcným v právní úpravě svěřenských fondů absolutně přesný a je možné, že díky potenciálním problémům vytyčeným níže se může zákonná úprava změnit a s tím společně i tento bod. S ohledem na pohled právních expertů na problematiku svěřenských fondů a mého názoru k datu publikace této práce je vhodné tento bod zařadit v podobě, která se s ohledem na názorovou disputaci a pohledem na procesněprávní náležitosti svěřenského fondu kloní spíše k názoru Miloše Kocího. Tedy, že majetek vyčleněný do svěřenského fondu není součástí pozůstalosti, další informace o tomto problému jsou popsány v další kapitole.

⁴⁵Srovnání další bod, ochrana před věřitely

⁴⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. 2012, §1452, odst. 2, bod d).

6.5 Komparace právní úpravy svěřenského fondu s právní úpravou dědictví

Zde proběhne komparace, musím zde napsat, že neexistuje právní úpravy, která by upravovala situaci, ve které bude založen svěřenský fond mortis causa a zároveň bude probíhat dědické řízení, ve kterém budou figurovat nepominutelní dědici, na které v souvislosti se založením svěřenského fondu nevyjde jejich zákonný podíl. Konstatovat, že těmto problémům se dá vyhnout tím, že se svěřenský fond vyčlení už za života, dokázat toto tvrzení na základě jiných institutů převodu majetku za zůstavitelova života a poukázat na to, že tento majetek následně není předmětem dědického řízení a tudíž ani nemůže připadnout jakýmkoliv dědicům, neboť pokud budeme mít na časové ose bod x, ve kterém zůstavitel zemře, a svěřenský fond vznikne v bodě x-y, tak v době zůstavitelova úmrtí již není součástí jmění a tudíž nemůže být součástí dědického řízení. Pokud by nicméně zůstavitel zemřel v bodě x a svěřenský fond by také vznikl v bodě x, tak lze polemizovat o tom, zda by dědici nemohli mít právo na snahu obsáhnout i tento vyčleněný majetek v soupisu dědického řízení.

Dále se pokusit obhájit můj názor, že pokud budou obmyšlenými svěřenského fondu i nepominutelní dědicové, tak plněním ze svěřenského fondu právě tímto dědicům dojde k neformálnímu doplnění jejich povinného podílu ze strany zůstavitele - pokusit se najít nějakou právní zásadu, která by něco takového říkala. Pokud by však z fondu mělo být plněno nikomu jinému, tak se pokusit obhájit fakt, že tato situace není zákonně obhájena a není na ní ani žádná judikatura či ustálená soudní praxe, a potenciálně by se tedy dědicové mohli bránit soudní cestou. Pokusit se stanovit, jak by takovýto spor mohl v rámci našich existujících právních norem dopadnout, pokud to půjde tak se zkusit podívat, zda toto neni řešeno na mezinárodní úrovni například v rámci mezinárodního práva soukromého.

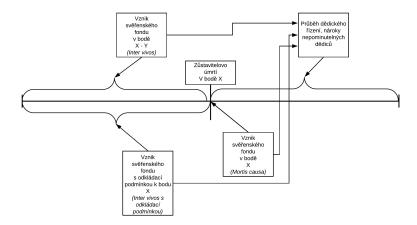
Pro tuto kapitolu, a následné návrhy na změny, je v první řadě podstatné vymezit, v jakých fázích vzniká svěřenský fond, a tyto následně porovnat s úpravou dědického práva. Tímto postupem lze dosáhnout vhodného a dostatečného porovnání možností, které mají dědici v jednotlivých fázích, jak jsou chráněni a jak se potenciálně mohou brát o svá práva.

Dle mého názoru, který potvrzuje Miloš Kocí v rámci komentáře k úpravě svěřenského fondu, lze hovořit o 3 způsobech vzniku svěřenského fondu. Těmito způsoby jsou, založení svěřenského fondu *inter vivos, mortis causa* a potenciální souběch těchto založení ve formě založení svěřenského fondu *inter vivos* s odkládací podmínkou, dle § 584 až 549 OZ, spočívající ve smrti zůstavitele. 47

⁴⁷Švestka J., Dvořák J., and Fiala J. a kolektiv. Občanský zákoník. Komentář. Svazek III.
§ 976 - 1474. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN: 978-80-7478-546-7.

Vizuálně by se tedy průběh komparace napříč jednotlivými způsoby založení dal vyobrazit následovně, kde střed osy představuje čas úmrtí zůstavitele:

Obrázek 3: Vznik svěřenského fondu

Doplnit další informace. Popsat dědické právo - co jde do dědictví, co jsou nepominutelní dědicové, jak funguje ědické řízení atp. Vysvětlit rozdíl mezi majetkem a jměním.

7 Systémové nedostatky a návrhy na řešení

Zhodnocení faktu, že by taková právní úprava měla existovat, poznámka, že tento problém zatím u nás není řešen soudní praxí. Pokusit se navrhnout legislativní změny, vedoucí ke zlepšení postavení nepominutelných dědiců v rámci dědického řízení za předpokladu, že zároveň vznikne i svěřenský fond mortis causa, do kterého se vyčlení majetek, který by jinak byl součástí dědického řízení. Zkusit navrhnout řešení na základě inspirace jinými právními systémy, ve kterých existuje jak institut trustu, tak i ins titut nepominutelného dědice, mohlo by se jednat například o provincii Quebec, nebo stát Louisiana, pokusit se tyto změny navrhnout na základě studia zákonů a dále se pokusit najít soudní rozhodnutí, v Angličtině se institut nepominutelného dědice nazývá forced heir.

Jak již je zmíněno v kapitole výše, v rámci české právní úpravy bohužel chybí explicitní úprava funkce svěřenského fondu pokud se nachází ve střetu s institutem nepominutelného dědice. Podobné stanovisko zaujímá například i Kryštof Horn ve svém příspěvku do Casopisu Ad Notam. Ve svém příspěvku říká následující: "Příkladem takové nejasnosti může být vztah fondu k institutu nepominutelného dědice, který je neznámý jak v zemích common law, kde má své kořeny trust, tak bohužel i v Québecu, odkud zákonodárce přejal úpravu svěřenských fondů. Výslovná ustanovení o vztahu svěřenského fondu mortis causa a dědického práva totiž chybí." ⁴⁸ Tento příspěvek se zakládá na pravdě a potvrzuje fakt, že takováto právní úprava v českém právu chybí a bylo by vhodné jí prostřednictvím novelizace doplnit. S výrokem nicméně nemohu souhlasit jako s celkem, protože přesto, že je prava, že institut nepominutelného dědice jako takový v Quebeckém právu neexistuje a Quebecká právní úprava se dále vyznačuje téměr úplnou testamentální volností, tak Quebec Civil Code připouští určitou ochranu dědiců před opomenutím v závěti. Abychom byli přesní, tak Quebecký právní řád upravuje tři případy ochrany dědiců, které by se daly přirovnat k institutu nepominutelného dědice v našem právním řádu. Je tedy možné říci, že, přestože tak zákonodárce neučinil, mohl se u Quebecké právní úpravy inspirovat i v rámci ochrany nepominutelných dědiců, protože Quebecké právní úprava, narozdíl od té České, upravuje i případy, ve kterých by tyto nároky nemohly být splněny kvůli právnímu jednání učiněnému zůstavitelem, mezi toto právní jednání je právě možné zařadit i založení trustu. ⁴⁹

⁴⁸PragueBest s.r.o. [http://www.praguebest.cz and NKČR. "Praktické aspekty svěřenského fondu ve světle návrhu urgentní novely občanského zákoníku". cs. In: (). URL: https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_191-prakticke-aspekty-sverenskeho-fondu-ve-svetle-navrhu-urgentni-novely-obcanskeho-zakoniku (visited on 01/27/2020).

⁴⁹Quentin Leclercq. *Inheritance Law in Canada, Quebec — Alain P. Lecours, lawyer in Montreal.* en-US. May 2014. URL: https://lecourshebert.com/en/inheritance-law-canadian-province-quebec/ (visited on 01/28/2020).

7.1 Typy ochrany dědických nároků v rámci Quebec Civil Code

Jak již jsem vyložil výše, v Quebeckém právní řádu existují tři instituty, které by se svým účelem a formou daly přirovnat k českému institutu nepominutelného dědice. Ve své pdostatě se jedná o instituty, které mají chránit osobu, které je zůstavitel povinnen poskytnou nějaké plnění před opomenutím této osoby ze strany zůstavitele v rámci závěti, nebo opomenutí této osoby pokud se dědí na základě intestátní posloupnosti. Zákonodárce zároveň upravil vztah těchto institutů k právnímu jednání zůstavitele, které mění výši zůstavitelova majetku již v obodobí před jeho smrtí a s účinností k datu jeho smrti.

Tři ochrany, které jsou upravené v Quebeckém právním řádu:

- 1. Survival of the Obligation to Provide Support
- 2. Family Patrimony
- 3. Compensatory Allowance

Survival of The Obligation to Provide Support

Prvním způsobem ochrany jistých dědických nároků vůči majetku zachovanému zůstavitelem spočívá v Institutu zvaném *The Survival of the Obligation to Provide Support*, který zaručuje příjemci určité finanční podpory vyplácené danému příjemci za zůstavitelova života tuto podporu i po smrti zůstavitele.

Důležitou roli pro dokázání argumentu, že Quebecká právní úprava obsahuje v jisté formě ochranu dědiců a upravuje i případy zmenšení zůstavitelova majetku v období před smrtí popřípadě učinné ke dni smrti zůstavitele je odstavec 689, který stanovuje následující: "Where the assets of the succession are insufficient to make full payment of the contributions due to the spouse or to a descendant, as a result of liberalities made by acts inter vivos during the three years preceding the death or having the death as a term, the court may order the liberalities reduced.

Liberalities to which the spouse or descendant consented may not be reduced, however, and those he has received shall be imputed to his claim." ⁵⁰ Tento odstavec ve zkratce zaručuje osobám s nárokem vůči zůstavitelovi ochranu tohoto nároku v případě nedostatečného jmění v rámci dědictví, které bylo jistým právním jednáním zůstavitele sníženo na tuto nedostatečnou hranici. Soud může v tomto případě omezit právní jednání učiněné zůstavitelem dokonce i za jeho života, co je ale důležité pro založení trustu mortis cause je fakt, že může omezit

^{50 —} Annotated Civil Code of Québec - Section 687. URL: https://ccq.lexum.com/w/ccq/en (visited on 01/27/2020).

i právní jednání s účinností ke dni zůstavitelovi smrti. Tímto způsobem tedy může omezit i vyčlenění majetku do svěřenského fondu, respektive Trustu.

Dále je potřebné a důležité poznamenat i to, že odstavec 689 ve své druhé části říká, že v případě, že z těchto právních jednání bude mít prospěch právě osoba, která se domáhá svého podílu na zůstavitelově majetku, tak tento prospěch bude započten v rámci potenciálního omezení právního jednání zůstavitele. Z této části je tedy možné dovodit, že uspokojit tento právní nárok je možné i založením trustu, který bude daný prospěch oprávněným osobám poskytovat místo likvidátora dědictví⁵¹.

Family Patrinomy
Compensatory Allowance

7.2 Ochrana zájmů nepominutelných dědiců zakladatele trustu v Itálii

Napsat o situaci v Itálii. ^{52}

7.3 Návrhy na změny České právní úpravy

 $^{^{51}\}mathrm{V}$ Quebeckém právu je likvidátor osobou, která

 $^{^{52}}$ Luboš Tichý. Svěřenský fond a trust - jejich fungování v mezinárodním srovnání. 2. vydání. Praha: Centrum právní komparatistiky PFUK v Praze, 2017. ISBN: 978-80-87975-67-1.

8 Závěr

Shrnutí toho, co práce obsahovala. Následovat bude shrnutí praktické části práce, tedy že v tato úprava chybí a zároveň není ustálená rozhodovací praxe soudů. Zhodnotit návrhy řešení a nastínit, zda by mohli pomoci, nebo ne.

Zdroje

Online zdroje

- [5] Důvodová Zpráva NOZ. URL: http://obcanskyzakonik.justice.cz/ images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf (visited on 03/03/2020).
- [6] Fideicommissum Iurium Wiki. URL: https://wiki.iurium.cz/w/Fideicommissum (visited on 01/22/2020).
- [7] Informační brožura. URL: http://obcanskyzakonik.justice.cz/index. php/dedicke-pravo/informacni-brozura (visited on 02/03/2020).
- [10] Quentin Leclercq. Inheritance Law in Canada, Quebec Alain P. Lecours, lawyer in Montreal. en-US. May 2014. URL: https://lecourshebert.com/en/inheritance-law-canadian-province-quebec/ (visited on 01/28/2020).
- [14] SKUHROVEC, Michal. Svěřenský fond institut mezigeneračního uchování a předání majetku. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Právnická fakulta, Katedra občanského práva. Vedoucí práce Frinta, Ondřej. 2018.

Knižní zdroje

- [3] Barbora Bednaříková. Svěřenské fondy. Institut pro uchování a převody rodinného majetku. 2., aktualizované vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
- [4] BLAHO, Peter, HARAMIA, Ivan. a ŽIDLICKA, Michaela. Základy rímskeho práva. 1. vyd. Bratislava: Manz, 1997. ISBN: 80-85719-07-X.
- [8] Jaroslav Svejkovský and Radan Marek a kolektiv. *Správa cizího majetku v novém občanském zákoníku, komentář* § 1400 1474. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2015. ISBN: 978-80-7400-548-0.
- [9] Lucie Josková and Lukáš Pěsna. Správa cizího majetku. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN: 978-80-7552-552-9.
- [11] Luboš Tichý. Svěřenský fond a trust jejich fungování v mezinárodním srovnání. 2. vydání. Praha: Centrum právní komparatistiky PFUK v Praze, 2017. ISBN: 978-80-87975-67-1.
- [13] George Mousourakis. Roman Law and the Origins of the Civil Law Tradition. en. Google-Books-ID: SMeoBQAAQBAJ. Springer, Dec. 2014. ISBN: 978-3-319-12268-7.
- [15] Spáčil J. a kolektiv. Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2013. ISBN: 978-80-7400-499-5.
- [16] Švestka J., Dvořák J., and Fiala J. a kolektiv. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek III.* § 976 1474. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN: 978-80-7478-546-7.

- [17] Tichý, Luboš, Kateřina, Ronovská. a Kocí, Milos. *Trust a srovnatelné instituty v Evropě*. Praha: centrum právní komparatistiky PFUK v Praze, 2014.
- [18] UNDERHILL, A., HAYTON, D. Law Relating to Trusts and Trustees. Vol. Eighteenth Edition. LexisNexis, 2010.

Články

- [1] PragueBest s.r.o. [http://www.praguebest.cz and NKČR. "Praktické aspekty svěřenského fondu ve světle návrhu urgentní novely občanského zákoníku". cs. In: (). URL: https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_191-prakticke-aspekty-sverenskeho-fondu-ve-svetle-navrhu-urgentni-novely-obcanskeho-zakoniku (visited on 01/27/2020).
- [12] MAREK, Karel, Redakční rada. "Časopis pro právní vědu a praxi". In: Právnická fakulta Masarykovi Univerzity v Brně (2012). ISSN: 1210-9126.

Zákony

- [2] Annotated Civil Code of Québec Section 687. URL: https://ccq.lexum.com/w/ccq/en (visited on 01/27/2020).
- [19] Zákon č. 141/1950 Sb., Občanský zákoník. 1950.
- [20] Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. 2012.